

proposed combination is to create a transparent operating environment that reduces shadow costs and directly affects the increase in the level of macroeconomic stability of the energy sector of Ukraine.

References:

1. Andriushchenko, K., & Liezina, A. (2024). *Methodical Aspects of Ensuring the Economic Security of the Electric Power Enterprise*. URL: <https://surl.li/etihs>
2. Kramarenko, K., & Sharko, I. (2025). *Compliance management as a component of the financial and economic security system of economic entities. Problems of Modern Transformations. Series: Economics and Management, № 21, 2.* <https://doi.org/10.54929/2786-5738-2025-21-04-05>
3. Lunova, V. (2023). *Implementation of compliance management functions to increase business transparency of enterprises. Economy and Society. № 56.* <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-56-132>

Марченко О.І.,

кандидат економічних наук, доцент,
завідувач кафедри управління та бізнес-адміністрування,

Мерзляков А.В.,

здобувач вищої освіти,
Держаний податковий університет

ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ДО ЕНЕРГОЗБЕРЕЖЕННЯ ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ

У сучасних умовах економічної трансформації та післявоєнного відновлення України особливої актуальності набуває формування ефективної екосистеми інноваційного підприємництва, здатної забезпечити модернізацію промислового сектору та підвищення рівня енергоефективності виробництва. Одним із головних напрямів такого розвитку є впровадження інноваційних підходів до енергозбереження на промислових підприємствах, що сприяє раціональному використанню енергетичних ресурсів, підвищенню ефективності виробничих процесів та зміцненню енергетичної незалежності держави.

Важливу роль у впровадженні енергоефективних рішень відіграє розвиток інноваційного підприємництва, яке сприяє створенню та комерціалізації нових технологій у сфері енергозбереження. Формування сприятливого інноваційного середовища, розвиток партнерських взаємодій між підприємствами, науковими установами та державними інституціями створюють передумови для активізації процесів технологічної модернізації промисловості.

Енергетична складова безпеки держави є ключовим фактором економічної стабільності та традиційно має значний вплив на міжнародні відносини. Забезпечення енергетичної безпеки сприяє захисту національних інтересів, гарантує безперебійне функціонування стратегічно важливих галузей та є основою реалізації державних економічних і соціальних програм. В умовах зростання геополітичних та економічних ризиків, а також поглиблення конкуренції на глобальних енергетичних ринках, питання зменшення залежності від імпорту енергоресурсів стає надзвичайно актуальним.

Розкриття даної проблеми залежить від наступних чинників:

- Впровадження відновлювальних джерел енергії як альтернативи традиційним видам палива.
- Модернізація промислового сектору з метою підвищення енергоефективності виробничих процесів.
- Застосування сучасних енергоефективних технологій у різних сферах життєдіяльності.

Впровадження зазначених заходів дозволить не тільки скоротити імпорتنу залежність, але й сприятиме декарбонізації економіки та зміцненню енергетичної безпеки країни [3].

В Україні існують значні можливості для формування ефективної системи підтримки інновацій і стимулювання інноваційного розвитку регіонів. Для активізації інноваційної діяльності вкрай важливо забезпечити малі та середні підприємства доступом до фінансових ресурсів, консультативної допомоги та технічної експертизи. Такий підхід сприятиме підвищенню їх інноваційної активності та призведе до створення новітніх екоінноваційних продуктів. Екоінновації представляють собою перспективний напрямок для інноваційного розвитку, обумовлений зростаючим значенням питань екологічної стабільності та раціонального використання ресурсів.

В межах цього напрямку ключове значення надається "зеленим" технологіям. До них належать розробка та впровадження джерел відновлюваної енергії, підвищення енергоефективності виробничих процесів, а також створення та впровадження інноваційних систем управління відходами згідно з принципами циркулярної економіки [4, с. 236].

Декарбонізація енергетичного сектора України є ключовим завданням «зеленого» переходу. Наразі українська енергетична система значною мірою ґрунтується на використанні викопного палива. Розвиток альтернативних технологій сприятиме зменшенню викидів парникових газів та зміцненню енергетичної незалежності України. Водночас модернізація промислових підприємств відповідно до екологічних стандартів Європейського Союзу є ключовим фактором для забезпечення стійкого розвитку країни. Впровадження

енергоефективних технологій, використання джерел відновлюваної енергії та дотримання принципів зеленої економіки сприятимуть підвищенню енергетичної ефективності виробництва в Україні. Це також призведе до раціонального використання ресурсів та мінімізації негативного впливу на навколишнє середовище. Реалізація таких заходів сприятиме зростанню міжнародної конкурентоспроможності української промисловості та створить умови для інтеграції національної економіки в економічний простір Європейського Союзу [2, с. 168].

Активізація інноваційної діяльності в промисловості є вирішальним фактором успішного переходу до екологічно стійкої моделі розвитку. Впровадження енергоефективних технологій та розробка екологічно збалансованих виробничих процесів сприяють мінімізації негативного впливу на навколишнє середовище. Використання сучасних технологічних рішень, цифрових систем керування енергоспоживанням та енергетичного менеджменту дозволяє підприємствам раціонально використовувати енергетичні ресурси, зменшити витрати виробництва та збільшити загальну результативність господарської діяльності.

Створення сприятливих умов для інноваційної діяльності є важливим чинником успіху. Зокрема, підтримка стартапів у галузі зеленої енергетики та енергоефективності, а також розвиток міцних партнерських зв'язків між представниками бізнесу, науковими установами та державними органами сприятимуть формуванню ефективного інноваційного середовища. Цей підхід забезпечить стійке зростання та конкурентоспроможність економіки. Важливим інструментом стимулювання енергоефективних трансформацій є впровадження сучасних механізмів державної підтримки, зокрема програм фінансування енергоефективних проєктів, податкових стимулів та інвестицій у розвиток зеленої енергетики. Це дозволить активізувати процеси модернізації промислового сектору та сприятиме формуванню стійкої моделі економічного розвитку [1].

Отже, впровадження інноваційних технологій в галузі енергозбереження, розширення використання джерел відновлювальної енергії та дотримання принципів зеленої економіки є вирішальними для: зростання конкурентних переваг вітчизняних промислових підприємств на внутрішньому та міжнародному ринках; забезпечення енергетичної незалежності України, зменшуючи залежність від імпорту енергоресурсів; формування ефективної екосистеми економічного відновлення, яка сприятиме стабільному та стійкому розвитку країни.

Список використаних джерел:

1. Відновлювані джерела енергії: видання друге, доповнене / За заг. ред. С. О. Кудрі. Київ: Інститут відновлюваної енергетики НАНУ. 2024. 492 с.
2. Глущенко А.М. Інституційне забезпечення розвитку «зеленої» економіки: досвід країн ЄС. Сталий розвиток економіки. 2025. №1. DOI: <https://doi.org/10.32782/2308-1988/2025-52-23>.
3. Марченко О., Коваленко Ю., Лазаренко Д. Енергетична безпека країни під час війни: бар'єри та перспективи подолання. Вісник Хмельницького національного університету. Серія: Економічні науки. 2024. Т. 326 (1). С. 262 – 266. <https://doi.org/10.31891/2307-5740-2024-326-41>.
4. Лазаренко Д., Новицька Н., Марченко О. Державне стимулювання екоінноваційного розвитку регіону. Modeling the development of the economic systems. 2023. № 4. С. 234–243. DOI: <https://doi.org/10.31891/mdes/2023-10-32>.

Мехович К.С.,

здобувач вищої освіти,

Перерва П.Г.,

доктор економічних наук, професор,

кафедра економічного аналізу і зовнішньо-економічної діяльності,

Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут»

ПІДХОДИ ДО РОЗРОБКИ МЕТОДИКИ ЦИФРОВОГО МАРКЕТ-ФОРСАЙТУ

Цифровий маркет-форсайт – це методичний підхід до формування маркетингових стратегій майбутнього. Якщо класичний форсайт формує експертні оцінки, сценарії, тренди, гіпотези та якісні методи[1], то цифровий маркет-форсайт для прогнозування разом з експертами застосовує штучний інтелект, розробляє не просто сценарії, а сценарії-симуляції, пропонує AI-тренд-майнінг. На відміну від традиційних форсайт-моделей, він поєднує AI-прогнозування поведінки споживачів, аналіз великих даних та багатоваріантне сценарне планування ринку, що дозволяє підвищити обґрунтованість інноваційних маркетингових рішень в умовах невизначеності.

Методика цифрового маркет-форсайту – це комплексний аналітико-прогностичний підхід до формування довгострокових маркетингових рішень, що поєднує інструменти форсайт-досліджень із цифровою аналітикою, алгоритмами штучного інтелекту, Big Data та машинного навчання. Маркет-форсайт орієнтований не лише на екстраполяцію трендів, а на виявлення альтернативних